

A
J
N
G
E
L

Z L A T A N
V R K L J A N

Savjet galerije: Miroslav Gašparović, Darko Sačić i Zlatan Vrkljan
Savjetnik za Sloveniju: Ivo Prančič

Izdavač: Zlati Ajngel, Varaždin
Za izdavača: Darko Sačić
Katalog i predgovor: Darko Sačić
Fotografije: Luka Mjeda
Priprema i tisak: TIVA Tiskara Varaždin
Naklada: 200 primjeraka

Zlati Ajngel d.o.o.
42000 Varaždin, Gajeva 15, tel.
+385 42 212 702, fax +385 42 214 066
e-mail: info@ajngel.hr
web: www.ajngel.hr

PROGRAM PODRŽAVA MINISTARSTVO KULTURE RH

S P O N Z O R

P R O G R A M A

V A R A Ž D I N
1 2 . 9 . - 5 . 1 0 . 2 0 0 8 .

S L I K A R I P A S

Ovo je delikatni izazov: pisati o prijatelju, bolje reći o **prijateljstvu**, koje traje već tridesetak godina! O slikaru, s kojim si podijelio sva svoja životna razmišljanja. I odmah da napomenem: ideja da ja pišem tekst za ovu izložbu je njegova!

Slikar i pas. Na neki način taj je pas i obno poveznica naših zajedničkih interesa i prepoznavanja. Intelktualno uz slikarstvo, životno-svakodneвно uz pse – eto kosnice našeg prijateljstva (naravno, tek otkopnece).

Govoriti o Vrkljanovom slikarstvu znači po prilici ovo: sve počinje s "Münchenskom školom" (ili "Hrvatskom modernom") koja ga je zanatski odredila, ali još više od toga, grundirala u njemu principe "poštenog slikarstva". Pa tek zatim slijedi i Rembrandt i Velasquez i Picasso i još poneki ..., kao uvijek isticani i nedostižni savršeni majstori. Ili s Kraljevičevim "Autoportretom s psom", koliko to god uz ovu izložbu banalno i prigodno zvučalo. Nastavilo se sa Štupicom i Ivančićem, da zaokružim majstorski niz velikana kojima se Vrkljan uvijek iznova vraća. Dakle slikarima koji su naglašeno koristili vještinu ruke za prenošenje svojih misli, slikarima koji su sliku doživljavali kroz kompleksnost razloga njezinog postojanja, težili zanatskom savršenstvu i intelektom isticali vizualizaciju.

Ako bi željeli egzaktno, kirurški, matematički raščlaniti slikarstvo to bi izgledalo ovako:

SLIKARSTVO JE JEDAN OD PRIMARNIH SEGMENTA ČOVJEKOVOG KREATIVNOG IZRAŽAVANJA BAZIRAN NA OŠJETILU VIDA

$$\text{SLIKARSTVO} = \frac{\text{DOŽIVLJAJ} + \text{VJEŠTINA}}{3 \text{ BOJE} + \text{CRTEŽ}}$$

D O Ž I V L J A J

Pretpostavka doživljaja je funkcija fizike oka. Doživljaj je fizička i mentalna projekcija koju određuje intelektualna sposobnost i senzibilitet. Za doživljaj je od bitnog interesa životni stav.

V J E Š T I N A

Vještina je spoj motorike ruke i autorske kreativnosti. Motoriku ruke definira istrenirani, iskustveni automatizam i spoznajna, voljna intervencija. Vještinu zaokružuje sposobnost objedinjavanja, kontrola cjeline.

ZA PRIKAZ DOŽIVLJAJA I VJEŠTINE NA RASPOLAGANJU SU:

3 B O J E

Osnovne tri boje spektra (crvena, plava i žuta) kao polazište za kreiranje palete u svim svojim kombinacijama i međuočnosima stvaraju bezgranične varijacije omeđene jedino kapacitetom stvaraoča.

C R T E Ž

Crtež kao postupak definiranja (zatvaranja) forme, okvir u kojem određujemo sadržaj ili pak naglašavamo grafizam.

Definira se kontrastom crnog i bijelog, neboja koje gospodare svjetlom i tamom, određuju tonske raspone.

D O D A T A K (Ako vam nedostaje)

MOTIV - Motiv je izgovor da slika nastane.

ZANATSKA TEHNOLOGIJA - Bezbrojne tehnološke varijacije - kao katalizatori ili pak kao punila u kemiji - pospješuju stvaralački proces ali ga suštinski ne mijenjaju.

Z A K L J U Č A K

Slikarstvo stvaraju varijacije svega nabrojanog – svaki naglasak ili pak zatomičavanje kreiraju stav i određuju sliku.

Kad je slika gotova njezin se život otima autoru i ona postaje medij **komunikacije**. Od tada je slika sama sebi opravdanje i ponekad, doduše rijetko, svjedoči prividu savršenosti - postaje umjetnost. Poprima elemente socijalizacije i prepušta se senzibilitetu promatrača - nješavini nivoa radoznalosti, estetike i intelektualnog (pa i materijalnog) interesa, što će na kraju i presuditi djelu. Ovo prožimanje, nadmetanje ili pak komparacija ličnosti autora (šire: **struke**) i s druge strane promatrača (šire: **javnosti**), suština je potrebe za stvaranjem.

N A P O M E N A

Ovo promišljanje je ponuda univerzalnog alata za demontiranje jedinstvenog stvaralačkog procesa, pa je utoliko i gruba te pri korištenju zahtjeva improvizacijsku vještinu. Tekst ne nudi rezultat analize kao gotov proizvod, već je tek "uputa za upotrebu", priručnik pomoću kojeg možemo ostvariti kontakt sa slikarom i njegovim djelom.

B I O G R A F I J A

Rođen je 1955. u Zagrebu, Maturirao 1973. u bjelovarskoj gimnaziji. Godine 1979. diplomirao je slikarstvo na ALU u Zagrebu, u klasi profesora Šime Perića. Od 1979. do 1981. suradnik je Majstorske radionice profesora Ljube Ivančića i Nikole Reisera. Od 1987. do 1994. zaposlen kao asistent i docent na ALU u Zagrebu, gdje je predavao Crtanje na I. godini nastavnčkog odjela, Slikanje II. godini nastavnčkog odjela te bio voditelj klase na slikarskom odjelu ALU. Inicijator je i jedan od suosnivača galerije Arteria i njezin umjetnički direktor od 1994. do 1999. godine. Od 2006. godine docent je na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu i član suradnik HAZU.

N A G R A D E I P R I Z N A N J A

1978. Ivanjica, Nagrada likovne kolonije

Zagreb, Nagrada na izložbi ALU

1979. Zagreb, Nagrada 9. salona mladih

1981. Zagreb, Nagrada 7. sekretara SKOJ-a

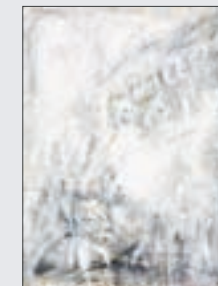
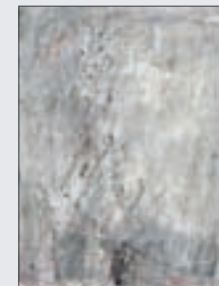
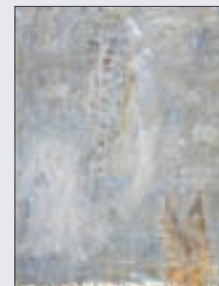
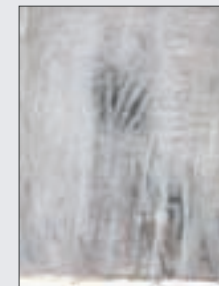
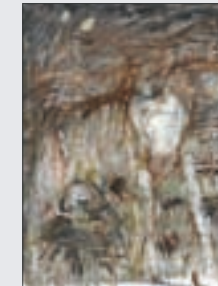
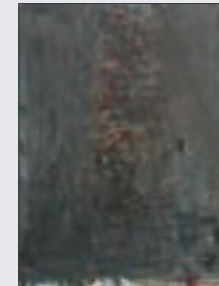
1987. Beograd, Sajam knjiga, Posebna nagrada za bibliofilsko izdanje mape

1988. Zagreb, Nagrada Josip Račić

1998. Kairo, 7. internacionalni biennale, Nagrada međunarodnog žirija

1999. San Casciano de Bagni, Premio II Cingiale nel suo habitat

1996. Odličje Predsjednika Republike Hrvatske - Danica Hrvatska s likom Marka Marulića

Vrkljan je na ovim temeljima beskompromisno gradio svoj estetski kredo - radeći slike, crtajući, štampajući grafike ili pak stvarajući nešto drugo što govori o slikarstvu. A to i nije opredjeljenje već suština prirode, gensko određenje, sudbina i neodvojiva iracionalna povezanost. Zvuči kao anakronizam? To znači da ga ne poznajete, a k tome i da imate drugi pristup slikarstvu. Zato treba razumjeti poneki stav iz pozicije suvremene teorije o svojevrsnom konzervativizmu njegovog slikarstva ili bar prividno neprilogodljivosti paralelnom svijetu koji egzistira pored njega a govori o likovnosti, ali i ne podrazumijeva njezinu materijalizaciju.

I kao što se ljudi u suštini ne mijenjaju cijelog svog života, tako i slikarstvo ostaje zarobljeno u bitnim autorskim premisama. Virtuoznost kista (poteza, bolje reći traga poteza, geste) i odmjereno, na prvi doživljaj škrto (no istovremeno i beskrajno bogato u svojoj suptilnosti) korištenje boje, ostali su od pokušaja s radova prije Akademije pa do izbrušene vještine s danas izloženih slika u svojoj osnovnoj određenosti isti. Kad Vrkljan govori o eksploziji boje i razudanosti forme, svima nam je jasno da je to govor u mjerilu suverene slikarske elegancije, aristokratsko zanatsko određenje slikara rasne provenijencije. A što tek reći kad paletu i gestu svede na jednostavnost gotovo monokromatske komunikacije? Sad je i tekstura i "reljefnost" pravo mjerilo suptilne vanvremenske (ili svevremenske) likovne igre.

No ipak, a pas? Gdje je tu pas? Odgovor je jednostavan: rijetki će vlasnik Vrkljanove slike pomnijim promatranjem djela u svojem vlasništvu moći reći da u slijevima boje nije pronašao pasju dlaku. Ne znam za period njegovog stvaralačkog života kada u ateljeru, uz štafelaj, nije ležalo neko pseto (pa i dva). Oko, uho ili sjaj zdrave pasje njuške sa slike prelaze na nas kao dijalog s onim emotivnim u nama, simulirajući toplinu i prijemljivost blizine životinje "podvaljujući" nam jednak osjećaj prema slici. I pas je postao jedan od najnormalnijih počinjaja u traženju opravdanja za nastanak slike, jedna od tema u nizu razloga da se slika. Razloga da se izazove vlastita vještina, preispita odnos s promatračem stvorenog djela, ostavi trag među nebrojenim zapisima kreativnog izričaja vizualnog doživljaja.

V A Ž N I J E S A M O S T A L N E I Z L O Ž B E

1978. Zagreb, Galerija V. Nazor	1990. Zagreb, Moderna galerija	2000. Dubrovnik, Galerija Sebastian
1980. Zagreb, Galerija SC Zagreb, Studio Galerije Forum	1991. Paris, Galerie Turbuleces	2002. Bjelovar, Gradski Muzej Rijeka, Galerija Kortil
1981. Starigrad, Galerija Politeo (sa Željkom Lapuhom)	1992. Steyr, Galerie Polhammer (s Peruškom Bogdanićem)	2003. Zagreb, Gliptoteka HAZU Zagreb, ZONA Galerija
1983. Zagreb, Galerija INA	1994. Zagreb, Galerij Arteria	Sveta Nedjelja (Hvar), Bilo jidro (s I. Prančićem)
1984. Zagreb, Studio Galerije Karas - HDLU	1996. Kostanjevica na Krki, Galerija Božidar Jakac Ljubljana, Galerija Kos	2004. Zagreb, ZONA Galerija
1985. Ljubljana, Galerija DSLU Velika Gorica, Galerija Galženica	1997. Rijeka, Salon Moderne galerije	2005. Moskva, Muzej suvremene umjetnosti (s Artukovićem i Kipkeom)
1987. Zagreb, MUO	1998. Rovinj, Zavičajni muzej	2006. Slavonki Brod, Galerija Vladimir Becić
1988. Karlovac, Zorin dom	1999. Venecija 48. Biennale di Venezia (Hrvatski paviljon)	2007. Zagreb - MUO
1989. Trst, Cassa Veneta, "Geofigurazione",		